

ul. Ursynowska 46.

WIADOMOSCI

ZWIĄZKU

POLSKICH ZRZESZEŃ TECHNICZNYCH I ZWIĄZKU POLSKICH CZASOPISM TECHNICZNYCH I ZAWODOWYCH

ROK VII

WARSZAWA, 22 września 1931 r.

Nr. 28

STOWARZYSZENIA TECHNICZNE ZRZESZONE:

Stowarzyszenie Techników Polskich
w Warszawie.Polskie Towarzystwo Politechniczne
we Lwowie.Związek Polskich Inżyn. Kolejowych
Krakowskie Tow. Techniczne.

Stow. Elektryków Polskich.

Polskie Stow. Inżyn. i Techn. woje-
wództwa ŚląskiegoStowarzyszenie Polskich Inżynierów
Górnich i Hutniczych.

Stow. Techników w Sosnowcu.

Stow. Techników Polskich w Wilnie.

Stowarzyszenie Inżynierów i Archi-
tektów w Poznaniu.

Stowarz. Techników w Poznaniu.

Stowarzyszenie Techników woje-
wództwa Lubelskiego.Stowarzyszenie Inżynierów i Tech-
ników ziemi Radomskiej.Wołyńskie Stowarzyszenie Techników
w Łucku.

Związek Inżynierów Drogowych.

Stowarzyszenie Polsk. Inż. Przem.
Naftowego w Boryslawiu.Sektja Techniczna Towarzystwa
Wiedzy Wojskowej.Stowarzyszenie Techników Pol-
skich w Bydgoszczy.Związek Techników Polskich w Czę-
stochowie.Stow. Techników Polskich
w Toruniu.Kujawskie Stowarzyszenie Techni-
ków we Włocławku.

Koło Techników w Ostrowcu.

Koło Techn. w Starachowicach.

Stow. Techników w Grudziądzu.

Stowarzyszenie Techników woje-
wództwa Kieleckiego.Stowarzyszenie Inżynierów Pola-
ków w Ameryce.Stowarzyszenie Techn. Okręgu
Skarżysko-Kamienna.

Koło Architektów w Warszawie.

Związek Inżynierów Chemików Rze-
czypospolitej Polskiej.

TREŚĆ:

Sprawozdanie Koła Techników w Starachowicach za rok 1930—1931 A—105

Normalizacja w szeregach F. I. S. A—107

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: WARSZAWA, ULICA CZACKIEGO 5.

Konto czekowe P. K. O. 5878.

OGŁOSZENIA: $\frac{1}{4}$ str. 140 zł., $\frac{1}{2}$ str. 85 zł., $\frac{1}{4}$ str. 55 zł., $\frac{1}{8}$ str. 30 zł., $\frac{1}{16}$ str. 18 zł.

Prenumerata za kwartał zł. 1. Cena Nr. 27 — 25 gr.

Członkowie Zrzeszonych Stowarzyszeń wpłacają ulgową prenumeratę
przez swe Stowarzyszenia.

Za prenumeratę dodatku Kroniki Technicznej 4 zł. kwartalnie

Cena pojedynczego numeru 1. — zł.

STOWARZYSZENIE TECHNIKÓW POLSKICH w Warszawie

KONTO — P. K. O. Nr. 128.

I. POSIEDZENIE TECHNICZNE.

Wydział Posiedzeń Technicznych zawiadamia P. P. Członków Stowarzyszenia Techników Polskich w Warszawie, że pierwsze powakacyjne posiedzenie techniczne odbędzie się w piątek dnia 2 października r. b. Na posiedzeniu wygłoszą odczyty: 1) inż. Piotr Drzewiecki p. t.: „Regulacja i zabudowa m. Warszawy”, 2) arch. Stanisław Różański „Podstawy planowania w regulacji m. Warszawy”.

KOMUNIKATY KÓŁ I WYDZIAŁÓW

KOŁO ODLEWNIKÓW podaje do wiadomości, iż w dniach 10-12 października b. r. odbędzie się w Czechosłowacji Krajowy Zjazd Odlewniczy.

KOŁO INŻYNIERÓW CYWILNYCH zawiadamia kolegów, że następne zebrania miesięczne odbywać się będą, punktualnie o godz. 8-ej wiecz. w soboty: 3 października, 7 listopada i 5 grudnia. Roczne Walne Zebranie odbędzie się w wtorek dnia 29 grudnia r. b., punktualnie o godz. 7-ej wiecz. Tegoż dnia po ukończeniu obrad na Walnem Zgromadzeniu, odbędzie się zebranie towarzyskie.

KOŁO OGRZEWNIKÓW podaje do wiadomości, że dnia 8 października r. b. o godz. 18-ej odbędzie się w Stowarzyszeniu Techników zebranie naukowo-techniczne, na którym p. Henryk Makowski wygłosi referat p. t. „Odległościowe elektryczne urządzenia pomiarowe i regulacyjne w instalacjach ogrzewalnych wentylacyjnych”.—

KOMUNIKAT

Kancelarja Stow. Techników Polskich w Warszawie uprzejmie prosi P. P. Członków, którym są znane adresy niżej wyszczególnionych osób o łaskawe zakomunikowanie ich Kancelarji w celu uzupełnienia spisu adresowego:

1. Bartoszewicz Wacław-chem. techn.	23. Makowski Stanisław-inż. elektr.
2. Bogdanowicz Michał techn. konstr.	24. Małachowski Paweł-agronom
3. Bromke Wacław-inż. dr. i most.	25. Olszewski Kazimierz-inż.
4. Cętar Franciszek-inż. bud. masz.	26. Poradowski Stanisław inż. techn.
5. Chrzanowski Bolesław-dyr.	27. Pozowski Stanisław F.-inż. chem.
6. Czernihowski Bolesław-inż. mech.	28. Ryl Jan Ryszard-inż. mech.
7. Domański Karol inż. górń.	29. Sługocki Bronisław-inż.
8. Eberlein Julian-inż. dr. most.	30. Szal Jan-inż. dypl.
9. Głazek Wacław-inż. dr. most.	31. Szymański Jerzy-inż. hydr. i mech.
10. Groszkowski Tadeusz-inż. dr. most.	32. Szymański Kazimierz Em.-szef biura
11. Harusewicz Mieczysław-inż. hydr.	33. Smielewski Antoni-tech. mech.
12. Janiszewski Kazimierz-inż.	34. Tolłoczko Kazimierz-inż. arch.
13. Juszewicz Stanisław-inż. górń.	35. Urbanowicz Józef-inż. górń.
14. Kędzierski Bronisław-inż. dr. most.	36. Węgrzyn Jan inż. mech.
15. Kirchmayerówna Wanda-inż. roln.	37. Wiszniewski Walery-inż. mech.
16. Koskowski Romuald-inż. hydr.	38. Wolkowiński Taras Miecz.-inż. bud.
17. Kolanowski Zygmunt-Inż. techn.	39. Załęski Edward-przemysłowiec
18. Krasnodębski Kazimierz-inż.	40. Zawadzki Piotr Stanisław-inż. kom.
19. Krzeczowski Jan St.-inż. techn.	41. Zawadzki Stanisław-inż. kom.
20. Kuczyński Paweł-inż. techn.	42. Zbieracki Czesław-techn.
21. Landau Stanisław-dypl. inż. arch.	43. Zozuliński Antoni-inż.
22. Łatyński Tadeusz-absolv. poli*	44. Żurawski Konstanty-inż. techn.

Polska Bibliografia Techniczna.

- [P] 1927 622 (438)
[B] Przegl. Górn. Hutn. Nr. 21 i 22
[T] OZIEBŁOWSKI WACŁAW inż. górn. Polski przemysł górnictwa: rudy żelazne, cynkowe, ołowiane i miedziane. 2100 sl.
- [P] 1927 669.24+669.25
[B] Przegl. Górn. Hutn. Nr. 21
[T] JASIEWICZ ZYGMUNT A. G. Kraków. Nachromowanie kobaltu i niklu. 800 sl.+24 rys.
- [P] 1927 621.869.62+622 69
[B] Przegl. Górn. Hutn. Nr. 21
[T] ROŻYCKI GUSTAW inż. Konweyory do przeladunku węgla w porcie. 600 sl.+ 7 rys.
- [P] 1927 669.73
[B] Przegl. Górn. Hutn. Nr. 22, 23 i 24
[T] ŁOSKIEWICZ WŁADYSŁAW inż. Akad.Górn. Kadm.3740 sl. + 14 rys. + 35 tabl.
- [P] 1927 622.333(42)
[B] Przegl. Górn. Hutn. Nr. 23
[T] MALINOWSKI BOLESŁAW inż. górn. Studja węglowe. Wrażenia z podróży do Anglii. 1750 sl.
- [P] 1927 622.333
[B] Przegl. Górn. Hutn. Nr. 23
[T] A. Ż. Czy Europa jest w błędzie czy też my? 600 sl.
- [P] 1926 331 6
[B] Przegl. Org. Nr. 3
[T] HAUSWALD EDWIN prof. B. zrobocie, jako zagadnienie naukowej organizacji. 1020 sl.
- [P] 1926 33(73)
[B] Przegl. Org. Nr. 3
[T] DRZEWIECKI F. inż. Z wycieczki do Ameryki Północnej. 500 sl.
- [P] 1926 658.311+665.3(43)
[B] Przegl. Org. Nr. 3
[T] SUCHORZEWSKI K. Badania psychotechniczne nad zecerami w Niemczech. 840 sl. + 2 tabl.
- [P] 1926 656 21
[B] Przegl. Org. Nr. 3
[T] KAMIENSKI JOZEF. Ku zmniejszeniu kosztów eksploatacji kolei. 600 sl.
- [P] 1926 659.311.56
[B] Przegl. Org. Nr. 3
[T] KUCHARZEWSKI A. inż. Skala oceny kwalifikacyjnej dla kierowników, dozorców i wogóle przełożonych. 180 sl. +1 tabl.
389.6:621+389.6:622+389.6:661:(73)
- [P] 1926
[B] Przegl. Org. Nr. 3
[T] BURGESS K. GEORGE dr. dyrektor Biura Wzorców w Waszyngtonie. Znaczenie biura wzorców (normalizacji) dla przemysłu Stanów Zjed. odczytanych. 1020 sl. + 3 rys.
- [P] 1926 351.713
[B] Przegl. Org. Nr. 4-5
[T] WEINFELD IGNA CY dr. prezes Lwowskiej Izby Skarbowej. Z zagadnień organizacyjnych skarbowości. 560 sl.
- [P] 1926 651.3+172+174
[B] Przegl. Org. Nr. 4-5
[T] DRZEWIECKI PIOTR. Odpowiedzialność jednostki, jako podstawa organizacji 350 sl.
- [P] 1926 92 (Inż. Wallace Clark)
[B] Przegl. Org. Nr. 4-5
[T] Inżynier Wallace Clark
490 sl. + 1 rys.
- [P] 1926 651.4
[B] Przegl. Org. Nr. 4-5
[T] CLARK WALLACE. Jak osiągnąć maximum wydajności w pracy biurowej 1080 sl.
- [P] 1926 331.8 + 158.1
[B] Przegl. Org. Nr. 4-5
[T] Studencki M. S. Pracownia Zakładu Psychotechnicznego przy Państwowej Szkole Budownictwa w Warszawie. Jakość pracy i czas jej wykonania. 500 sl.
- [P] 1926 676 + 681.614
[B] Przegl. Org. Nr. 4-5
[T] KROO K. inż. Wpływ formatów papieru na wyzyskanie płaskich maszyn drukarskich. 780 sl.
- [P] 1926 65.011+389.6
[B] Przegl. Org. 4.5 i 6
[T] DRZEWIECKI P. inż. Usuwanie marnotrawstwa. Upraszczanie metod (normalizacja). 2650 sl. + 7 rys.

„Organizacja wystaw“

Napewno nie jedną wystawę zwiedził każdy z szanownych kolegów. W niektórych brał udział żywszy czy to jako wystawca czy organizator czy jako sędzia.

Pozwalam więc sobie zwrócić się na łamach naszego organu do Kolegów prosząc ich by zechcieli przyczynić się do uporządkowania tych wielkich prac przy urządzaniu rozmaitych wystaw.

Wszyscy wiemy że nie zawsze — a raczej wiemy, że przeważnie nie odnoszą one spodziewanego skutku — bardzo często są z nich niezadowoleni wystawcy, często słychać narzekania zwiedzających a najczęściej niezadowolenia z orzeczeń sędziów co do przyznanych nagród.

Jesteśmy obecnie w chwili gdy żadna wystawa w kraju nie wisi nad karkiem a więc mamy może najodpowiedniejszy moment do zastanowienia się co trzeba zrobić, żeby urządzana wystawa nie przesądzając narazie w jakiej specjalności czy też ogólna, była urządzoną tak jak byśmy chcieli ją widzieć, innemi słowy jak powinna być zorganizowaną wystawa któraby najlepiej odpowiadała celowi z punktu widzenia wystawców, zwiedzających, prawidłowego przyznania nagród i ogólnej korzyści kraju.

Zapytanie to skierowuję do tych Kolegów których sprawa dobrej organizacji wystawy interesuje i proszę uprzejmie żeby zechcieli swe myśli i postulaty przesłać do Redakcji wiadomości Z P. Z. T.. Chciał bym żeby one mogły się przyczynić do wyświetlenia tego zagadnienia czy to przez podanie poszczególnych opinii w „Wiadomościach“ czy też przez opracowanie w jednym czy kilku artykułach myśli zawartych w odpowiedziach.

Ze swej strony ponieważ jako wystawca brałem udział tylko w jednej wystawie i w tej jednej przyznano mi jedną z najwyższych nagród, osobiście jako sędzia rzeczoznawca brałem udział w trzech innych wystawach, co zresztą wchodzi w zakres mej fachowości, ponieważ pracuję jako bezstronny i niezależny doradca, więc odczuwałem każdorazowo trudności przy pracach kwalifikacyjnych — gdyż kryterja do sądenia mogą być bardzo różnorodnie układane.

Ponieważ jednak prawidłowe przyznanie nagród zależy najwięcej od ułożenia zawczasu wymagań od wystawców — a te wymaganie w dużej swej większości pokrywa się z ogólnym apelem do wystawców trzeba więc ten ogólny apel czyli program tak układać by on przyświecał wystawcom, żeby on był w wykonaniu odczuty przez zwiedzających i ostatecznie mógł służyć za kryterjum do porównań między eksponatami.

Niech te luźne uwagi na ogólny temat jak powinna być zorganizowaną wystawa — skłonią szanownych kolegów do napisania do Redakcji choć kilka swych uwag.

Sprawozdanie Koła Techników w Starachowicach za rok 1930-1931

Prezydjum.

Zarząd Koła w myśl dezyderatów ostatniego walnego zebrania główną uwagę zwracał na ożywioną akcję odczytowo-dyskusyjną. Jednocześnie kierując się nakazem czasu Zarząd interesował się potrzebami życia kulturalno-społecznego na terenie Starachowic.

Z inicjatywy Zarządu Koła Techników został stworzony Komitet Doraźnej Pomocy Bezrobotnym. Na zapoczątkowanie działalności tego Komitetu została wpłacona suma Zł. 501,45.— uzyskana z balu jaki się odbył w dniu 7-go lutego r. b. Komitet funkcjonuje już 3 miesiące.

Pomoc bezrobotnym okazywana jest głównie w postaci obiadów. Z ramienia Koła Techników w Komitecie jest Kolega Brzostowicz.

Zarząd Koła Techników brał czynny udział w działalności L.O.P.P. na naszym terenie. Do Zarządu Ligi weszli z Koła Techników Koledzy: Brzostowicz, Wakalski i Welke.

W roku bieżącym zostały przeszkolone kadry instruktorów trzech kategorii, pod kierunkiem Wojewódzkiego Inspektora L.O.P.P. por. Tokarskiego. Powtórzenie kursu odbędzie się w najbliższym czasie.

Wojewódzki Komitet uwzględniając motywy przedstawione przez delegatów L.O.P.P. ze Starachowic wyasygnował na rok bieżący początkowo sumę Zł. 16.000.— dla prac związanych z urządzeniem lotniska w Starachowicach.

Zarząd Koła Techników podjął inicjatywę zwołania Zjazdu Inżynierów i Techników Okręgu Kielecko-Radomskiego, z przyczyn od Koła niezależnych Zjazd odłożony został na jesień r. b.

Sprawa zwołania takiego zjazdu była przed paroma miesiącami omawiana z niektórymi członkami Kół w Skarżysku, Ostrowcu i Kielcach.

W roku sprawozdawczym Zarząd Koła nabył epidjaskop, w celu ożywienia działalności odczytowej, korzystając z długoterminowego kredytu Zarządu Zakładów Starachowickich.

Działalność Koła Techników była chwilowo sparaliżowaną w ciągu czerwca, lipca, sierpnia i września ub. r. z powodu zarządzenia Starosty powiatu Iłżeckiego, na skutek niemożności wykazania zarejestrowanego statutu Koła.

Sekretarjat.

Na początku roku sprawozdawczego było członków Koła 39. Wystąpiło z Koła w roku sprawozdawczym członków 7. Nowych członków przybyło 28. Obecnie Koło liczy członków 59. W okresie sprawozdawczym było 11 zebrań odczytowych i dyskusyjnych, 1 walne Zebranie zwyczajne i walne zebranie nadzwyczajne dla dyskusji nad projektem ustawy o izbach inżynierskich i 1 zebranie organizacyjne dla zalegalizowania Koła. Delegaci Koła brali udział w 2-ch zjazdach w Warszawie.

Wykaz odczytów, zebrań dyskusyjnych i wycieczek.

P.L.	Prelegent	Data	T r e ś ć	Frekwencja
1.	P. pułk. Prof. Wojnicz-Sianożęcki		Obrona przeciwgazowa i przeciwlotnicza w kraju	70
2.	P. dr. inż. W. Wrażej	10. X. 30 r.	Surowic Huty i termiczne ulepszenie	50
3.	P. inż. I. Korzeniowski	17. X. 30 r.	Wrażenia o ochronie przeciwgazowej i przeciwlotniczej w Radomiu i Zagożdżonie	16
4.	P. dr. inż. W. Wrażej	17. XII. 30 r.	Stale nierdzewiejące, ich własności, wyrób, przeróbka i zastosowanie	40
5.	p. E. Dylewski	23. I. 31 r.	Organizacja fabrykacji maszynek do mięsa	40
6.	p. W. Borowski	6. II. 31 r.	Produkcja pokojowa w łączności z produkcją wojenną	30
7.	p. inż. R. Juskiewicz	13. III. 31 r.	Wrażenia z targów w Lipsku	30
8.	p. inż. B. Mrozowski	„	Wydmuchanie pieca w Starachowicach	30
9.	p. inż. D. Kamiński	20. III. 31 r.	Stan przemysłu hutniczego i wojennego w Polsce od połowy XVIII w. do powstania listopadowego	40
10.	p. inż. W. Petsch	27. III. 31 r.	Próby demokratyzacji zarządzania w przemyśle amer.	60
11.	p. inż. Wysocki	17. IV. 31 r.	Kopalnia azbestu na uralu	40
12.	p. inż. Denk	24. IV. 31 r.	Wpływ różnorodności pocisków na wytrzymałość łuf arm.	60
13.	wycieczka do Walcowni w Starachowicach			5
14.	wycieczka do Kopalń w Starachowicach			9

Biblioteka.

Ponieważ Biblioteka techniczna naszych Zakładów jest wyposażoną bogato w wydawnictwa i dzieła techniczne, więc z powodu szczupłego budżetu oraz innych większych wydatków ograniczono się tylko do prenumeraty czasopism technicznych. Tak że nasza biblioteka licząca 76 ksiązek z których znaczna część znajduje się w obiegu nie powiększyła się w roku sprawozdawczym.

Z czasopism Koła Techników prenumeruje 11 polskich czasopism a mianowicie: Przegląd Techniczny, Przegląd Elektrotechniczny, Przegląd Górniczo-Hutniczy, Mechanik, Fotograf Polski, Przegląd Organizacji, Przegląd Lotniczy, Przyroda i Technika, Technika ciepła, Wiadomości statystyczne i Hutnik.

W roku sprawozdawczym uporządkowano i ułożono czasopisma z lat ubiegłych które pożądane będzie opawić w roczniki.

Skarb za okres od 1. IV. 30 r. — 29. V. 31 r.

Dochody:

1) Wpisowe i składki członków	Zł.	1.154,00.—
2) Imprezy	„	509,45.—
3) Odsetki od wkładek w P. K. O.	„	42,17.—
4) Pożyczka z Kasy Starach. Zakł. Górn.	„	1.100,00.—
5) Saldo na 9. V. 30 r.	„	665,48.—
Razem	Zł.	3.471,10.—

Wydatki:

1) Składki do Z. P. Z. T.	Zł.	224,50.—
2) Delegacje i odczyty	"	84,25.—
3) Książki i czasopisma techniczne	"	439,30.—
4) Kupno epidjaskopu	"	1.120,31.—
5) Zapomogi i na cele dobroczynne	"	524,65.—
6) Sekretarjat	"	132,85.—
7) Obsługa sali odczytowej	"	130,00.—
	Razem	Zł. 2.655,86.—
Saldo na 29. V. 31 r.	Zł.	815,24.—
Zaległe składki od 23 członków	"	94,00.—
	Razem	Zł. 909,24.—

Z funduszu pożyczkowego Koła techników korzystało w powyższym okresie 3 członków.

Normalizacja w szeregach F. I. S.

Sprawozdanie komitetu narodowego Czechosłowackiego F.I.S. a 6-te plenarne zebranie F.I.S. a w Paryżu we wrześniu 1931 r. (Inż. F. Julis.)

Z okazji piątego plenarnego zebrania F. I. S. 'u w Pradze w czerwca roku ubiegłego, delegaci organizacji inż. słowiańskich mogli na wystawie normalizacyjnej upewnić się na praktycznych przykładach o postępach normalizacji w Czechosłowacji i o ważności ekonomicznej normalizacji w ogólności.

Dotąd nie mamy jeszcze dokładnych danych statystycznych o oszczędnościach rzeczowych osiągniętych przez normalizację, tem nie mniej można już ustalić liczne wypadki w różnych gałęziach przemysłu, gdzie normalizacja spowodowała znaczne oszczędności, ograniczając wyroby nadmierne (zbędne) oraz małego pobytu, popierając masowo racjonalną fabrykację, ograniczając wydatki produkcji i zmniejszając zapasy, ułatwiając wybór kupującemu, tworząc gatunek wyrobów najlepszych i najprostszych. Poniższa treść zobrazuje nam niektóre wyniki Czechosłowackiej normalizacji.

Przedewszystkiem należy przytoczyć normalizację formatów papieru, która posiada duże znaczenie dla całego państwa. Pierwszą korzyść ekonomiczną w tym względzie uzyskano przez normalizację formatów i tekstów druków urzędowych i buchalteryjnych, zapoczątkowaną przez 60 cukrowni krajowych, w celu zrationalizowania ich administracji. W ten sposób cukrownie osiągnęły roczną oszczędność 300.000 kc. w wydatkach na same druki, nie licząc oszczędności pośrednich dzięki ześrodkowaniu zarządu drukarni i ulepszeniu organizacji służbowej. Przykład ten został naśladowany przez inne przedsiębiorstwa przemysłowe: przez banki, szkoły i inne instytucje publiczne. Jedno z większych przedsiębiorstw przemysłowych, normalizując swoje służbowe druki, ograniczyło ilość używanych formatów

z 950 do 10. Uproszczenie uwidoczniło się także w ulepszonej administracji i w znacznie doskonalszej rachunkowości i biegu urzędowania, gdyż ujednostajniono nie tylko formaty, lecz zarówno i teksty, układając treść druków racjonalnie i w uzgodnieniu między sobą, na skutek czego przyspieszono i ulepszono pracę biur i buchalterji. Konferencja międzyministerjalna odbyta we wrześniu roku ubiegłego, przyjęła wniosek, polecający wszystkim urzędom państwowym, wprowadzenie, ze względów oszczędnościowych, formatów normalnych — jednak nie później niż po wyczerpaniu pozostałych zapasów. Na skutek tego zlecenia 12 ministerstw już wprowadziło formy normalne. Ministerstwo poczt znormalizowało wszystkie swoje druki; w najbliższej przyszłości, wszystkie druki używane w obiegu pocztowym, będą normalnych formatów, począwszy od papierów listowych, kończąc na nalepkach na przesyłki pocztowe. W zarządzie dróg żelaznych, osiąga się rocznie dzięki normalizacji 1½ miliona Kc. oszczędności, przy samym tylko zakupie papierów. Formaty normalne zostały wprowadzone z całkowitem uznanie przez znaczną ilość organizacji naukowych, technicznych, przemysłowych i handlowych, przez samorządy i gminy. Dotąd już 138 dzienników i czasopism technicznych, ukazuje się w formacie międzynarodowo ujednostajnionym (210 x 297). Ujednostajnienie to jest korzystnym zarówno dla czytelników, jak dla bibliotekarzy i redaktorów. Zdać sobie należy sprawę z tego, że normalizacja formatu przyczyniła się nie tylko do racjonalizacji wykonania i zakupu druków, lecz również do organizacji przedsiębiorstw przemysłowych, administracji państwowej i t. p. Należy zauważyć, że oszczędności spowodowane nią osiągnęły setki milionów Kc. Dobra organizacja biur uwarunkowana jest również normalnymi typami biur owych mebli, uzgodnionymi co do wielkości z formatami normalnymi druków, kopert i ksiąg i dzięki rezultatom badań psychotechnicznych przedstawiającymi modele najwięcej dostosowane do racjonalnej pracy i sprawności biura.

Wyniki normalizacji w przemyśle hutniczym i metalowym są bardzo ciekawe, np. jedno z największych przedsiębiorstw metalurgicznych ustaliło na podstawie normalizacji sworzni, najmniejsze największe zapasy swoich fabryk. W wyniku tego zapasy poprzednie zostały zmniejszone do 50% i fabrykacja sworzni na zamówienie została całkowicie zniesiona. Dzięki masowej fabrykacji i scentralizowanej sprzedaży sworzni, otrzymano oszczędności 56% w porównaniu z produkcją przednormalizacyjną. Normalizacja gwintów, ograniczyła ilość gwintów specjalnych, używanych poprzednio w fabrykach konstrukcji mechanicznych w ten sposób, że zamiast 12 odmian używa się obecnie 6 typów o 168 różnych wymiarach. W rezultacie zredukowano bardzo znaczną ilość drogich narzędzi, potrzebnych do ich wyrobu.

Normalizacja różnych elementów maszynowych jak: kołki, klíny i t. p., ułatwiła specjalizację małym fabrykom. Znormalizowanie rozwarości kluczy do nakrętek spowodowało redukcję ich ilości z 50 do 21 sztuk, a dzięki dogodniejszemu układowi ich wymiarów pozwoliło na bardziej sprawną montaż maszyn. W wielu wypadkach wynikiem normalizacji było zastosowanie nowych typów lub rewizja długoletnich zwyczajów czyli tem samem oczywisty postęp.

(Dalszy ciąg w numerze następnym „Wiadomości“.)

- P** 1926 65.01+625.26
B Przgl. Org. Nr. 4 5
T WAGNER J. inż. Naukowa organizacja pracy w zastosowaniu do naprawy taboru i wszelkich robót wykonywanych w warsztatach kolejowych. 720 sl.
- P** 1926 658.311.56(438)
B Przgl. Org. Nr. 4-5
T BIEGELEISEN BRONISŁAW dr. inż. Pierwsze badania psychotechniczne w przemyśle polskim 1080 sl.+6rys.+6tabl.
- P** 1926 65.01(44)
B Przgl. Org. Nr. 4 5
T de FRÉMINVILLE CH. Uwagi o rozwoju naukowej organizacji we Francji. 1090 sl.
- P** 1926 65.01(73)
B Przgl. Org. Nr. 4-5
T de FRÉMINVILLE CH. Rozwój naukowej organizacji w Stanach Zjednoczonych. 1400 sl.
- P** 1926 351.82(438)
B Przgl. Org. Nr. 6
T DRZEWIECKI PIOTR. W sprawie ujednostajnienia ustawy przemysłowej w Polsce. 420 sl.
- P** 1926 374+(077)
B Przgl. Org. Nr. 6
T BORKOWSKI STANISŁAW inż. Szkoły Forda. 1150 sl. + 1 rys.
- P** 1926 658.5
B Przgl. Org. Nr. 6
T ADAMIECKI K. prof. Postępy w zastosowaniu metod naukowej organizacji w Zagłębiu Dąbrowskiem i Katowickiem. 630 sl.
- P** 1926 65.012
B Przgl. Org. Nr. 6
T CLARK WALLACE. Technika kontroli w zarządzaniu warsztatem wytwórczym. 1190 sl.
- P** 1926 65.011+658.01
B Przgl. Org. Nr. 6
T HUDSON Ray M. kier. Wydz. Uposzczonych Metod (Division of Simplified Practice) Min. Handlu Stan Zjedn. Sześć sposobów usuwania marnotrawstwa. 840 sl.
- P** 1926 33.0196
B Przgl. Org. Nr. 7
T ADAMIECKI K. prof. Pomoc z Ameryki. 280 sl.
- P** 1926 33.0196
B Przgl. Org. Nr. 7
T DRZEWIECKI P. inż. Czem Ameryka może służyć za wzór? 240 sl.+1 rys.
- P** 1926 33.0196
B Przgl. Org. Nr. 7
T BORKOWSKI STANISŁAW inż. (Detroit Mich.). Akcja Stowarzyszenia Inżynierów Polaków w Ameryce. 420 sl.+2 rys.
- P** 1926 351.824 (063) (73)
B Przgl. Org. Nr. 7
T SZYMAŃSKI KAZIMIERZ (Detroit). Kongres przemysłu amerykańskiego. Referat wygł. dn. 6 sierpnia 1926 r. na Zebraniu członków „Koła Naukowej Organizacji” przy Stow. Inżynierów Polaków w Ameryce. 720 sl.
- P** 1925 625.1.067.2+656.2 071.13
B Inż. Kol. Nr. 10
T ZIENKIEWICZ E. inż. W sprawie braku dopływu młodych sił inżynierskich na koleje państwowe. 100 sl.
- P** 1925 666.71
B Inż. Kol. Nr. 10
T ŁOPUSZYŃSKI WACŁAW inż. Belgijski system ręcznego wyrobu cegieł w pobliżu miejsca budowy. 6 0 sl.
- P** 1925 385 (43)
B Inż. Kol. Nr. 11
T NAGEL ROMAN inż. Reorganizacja kolejnictwa w Niemczech. 10140 sl.
- P** 1925 624.04+693 55
B Inż. Kol. Nr. 11
T BALICKI Z. inż. Ścisła zależność między naprężeniami dopuszczalnymi w betonie i żelbecie, a wytrzymałością kostkową betonu, jako zasada przy ustalaniu nowych norm urzędowych w poszczególnych krajach. 540 sl.
- P** 1925 331 81
B Inż. Kol. Nr. 11
T PAWŁOWSKI A. inż. Z Kongresu Kolejowego w Londynie. Ośmiogodzinny dzień pracy. (Uchwały przyjęte przez IV Sekcję Kongresu). 1200 sl.
- P** 1925 621.187.3
B Inż. Kol. Nr. 11
T SUCHANEK H. inż. Wpływ sadzy i popiołu na wydajność kotłów parowych i sposoby ich usunięcia. 1200 sl.+4 rys.
- P** 1925 621 87+625 272
B Inż. Kol. Nr. 12
T LANDGROD A. dr. inż. Ze zjazdu niemieckiego w sprawach przeładunku. 2280 sl.+5 rys.

PIERWSZA WYSTAWA BETONOWA

Komitet Organizacyjny I Polskiego Zjazdu Żelbetników przystąpił do zorganizowania pierwszej w Polsce, a nawet Europie Wystawy Betonowej, poświęconej przedstawieniu w sposób dydaktyczny i handlowy wszystkich gałęzi rodzimego przemysłu, związanych ze stosowaniem cementu względnie betonu.

Ponieważ obecny kryzys gospodarczy nie pozwoliłby większej ilości firm wziąć udziału w Wystawie, stoiska będą przydzielane poszczególnym firmom zupełnie bezpłatnie, co gwarantuje zgóry całkowite powodzenie Wystawy.

Wystawa ta odbędzie się w dniach 21 — 23.XI włącznie w hali wystawowej przy ul. Bagateli 3 w Warszawie.

POSADY WAKUJĄCE:

- 54—Potrzebny technik lub inżynier z dłuższą praktyką do fabryki kotlarsko — mechanicznej w charakterze konstruktora — kalkulatora. Oferty pod „Zaraz nr. 54” do administracji pisma.
- 56—SZKOŁA TECHNICZNA poszukuje INŻYNIERÓW: A.—ELEKTRYKA z praktyką zawodową i pedagogiczną na stanowisko nauczyciela elektrotechniki. Szczegółowe oferty z życiorysem do administracji pisma pod nr. 56.

POSZUKUJĄ PRACY:

- 49—BUDOWNICZY poszukuje pracy. Zgłoszenia do Adm. pisma pod nr. 49.
- 51—INŻYNIER DRÓG I MOSTÓW poszukuje pracy w dziedzinie budowy wodociągowo — kanalizacyjnej lub studja kolejowe. Wyjedzie na prowincję ewentualnie z kraju. Zgłoszenia pod nr. 51
- 53—INŻYNIER — ELEKTRYK z paroletnią praktyką w pierwszorzędnej światowej firmie przy projektowaniu i wykonywaniu elektryfikacji fabryk i zakładów przemysłowych, z gruntowną znajomością przepisów, obeznany z dziedziną handlowo — gospodarczą zmiany posadę. Zna języki: niemiecki, rosyjski oraz francuski. Zgłoszenia pod nr. 53 do Adm. pisma.
- 55—INŻYNIER - MECHANIK z 2-letnią praktyką zawodową, władający biegle francuskim, rosyjskim i nieco niemieckim, poszukuje jakiegokolwiek posady.
- 57—Odpowiedniej pracy poszukuje INŻYNIER MECHANIK, chrześcijanin, lat 37, z praktyką 10-letnią na kierowniczych stanowiskach w dziedzinie ruchu i warsztatowej, obznajmiony z nowoczesną organizacją pracy, kalkulacją warsztatową, gospodarką cieplną, elektryfikacją, kotłami systemu wysokopiętnych, turbinami, silnikami spalinowymi oraz innych urządzeń mechanicznych. Które zakłady przemysłowe życzą sobie zapewnić korzystną współpracę proszone są o łaskawe zgłoszenie pod nr. 57 do administracji pisma.
- 59—INŻYNIER - MECHANIK z 19-letnią praktyką na samodzielnych stanowiskach inżyniera ruchu, szefa warsztatów, biur technicznych oraz pedagogicznych w szkołach zawodowych i jako dyrektor szkoły rzemieślniczo - przemysłowej, przy budowie parowozów, wagonów, kotłów, obrabiarek, armatur, części samochodowych i. t. d. obeznany z nowoczesnymi metodami pracy, z przesłuchanym cyklem wykładów naukowej organizacji, przyjmie każdą propozycję. Łaskawe oferty do adm. pisma pod Nr. 59.
- 61—Dyplomowany INŻYNIER ELEKTRYK I MECHANIK, lat 32, dobry organizator i administrator pełen inicjatywy i energii, szeroka orientacja i zamilowanie techniczne, uzdolnienie i wyrobienie handlowe, kilkuletnia praktyka warsztatowa i ruchu w kraju i zagranicą na samodzielnych stanowiskach kierownika elekrowni i gospodarki cieplnej w większych warsztatach kolejowych oraz na samodzielnym stanowisku kierownika sprzedaży większej fabryki przemysłu metalowego; znajomość nowoczesnych urządzeń światła i siły, urządzeń techniki cieplnej (kotłownie i maszynownie), dużych zbiorników do gazów i płynów, konstrukcji żelaznych, urządzeń cukrowniczych, lokomobil, chłodnictwa i. t. p. Dokładna znajomość języków obcych terminologii technicznej: niemieckiej, rosyjskiej i francuskiej. Pierwszorzędne, referencje i świadectwa. Łaskawe zgłoszenia pod Nr. 61.
- 63—ODLEWNIK na kierowniczym stanowisku w jednej z większych odlewni Polski, inżynier-metalurg, szuka posady. Znajomość języków obcych. Zgłoszenia do Administracji pisma pod nr. 63.
- 65—DYPLOMOWANY INŻYNIER-MECHANIK, lat 29, z kilkuletnią praktyką przewidzianą konstruktorską przy budowie parowozów, obeznany z naprawą samochodów, nowoczesną organizacją fabryk, władający biegle niemieckim, nieco francuskim i rosyjskim, poszukuje posady. Pierwszorzędne referencje i świadectwa. Łaskawe zgłoszenia pod nr. 65 do administracji pisma.

**WYSZEDŁ Z DRUKU
SPIS CZŁONKÓW**

**STOWARZYSZEŃ
TECHNICZNYCH
NALEŻĄCYCH**

**Do ZWIĄZKU POLSKICH
ZRZESZEŃ TECHNICZNYCH**

CZŁONKOWIE ZRZESZONYCH TOWARZ.

**NABYWAĆ MOGĄ
W KANCELARJI**

ZWIĄZKU

W CENIE 10 ZŁ.

Za przesyłkę dolicza się 1 zł.

CENA KSIĘGARNI 25 ZŁOTYCH
